

SETMANARI CATALA
 10 CENTIMS 1o número

Com á artista es molt graciosa
 y logra ferse aplaudí;
 com á dona, no cal dí
 qu' es un gran tipo, una hermosa
 que val tót un Potosí.

Copia fot. de A. Esplugas.

De dijous á dijous

BARREJA

SOBRES alló que s' havia dit del nou arcalde senyor Robert, lo ocorregut en la darrera sessió de l' Ajuntament ha donat lloch á una semi-reacció, per la que molts ja 's presentan un bon xich desilusionats, respecte á lo que farà ó deixarà de fer lo nou Arcalde.

Sostenen 'ls qu' aixís opinan, que las explicacions donadas pe 'l Sr. Robert, constituheixen un cant de palinodia, ó poch menos. Al mateix temps ja n' hi ha que diuhen que 'ls ferreristas y planistas han arribat á una avinensa en virtut de la qual seguirá tallant lo bacallá lo cacich màxim y jefe de la dinastia pantorrillesca. Y fins, hi ha ánimas caritativas qu' afirman qu' en penyora d' haverse firmat las paus, prompte 's celebrará un banquet, que pagarán los regidors barcelonins en obsequi de son flamant president.

Tot aixó s' ha l lensat á volar y, naturalment, aquestas noticias han produhit una gran depressió en los entussiasmes públichs surtint á relluhir alló de; un ou y encara covat y altres frasses per l' istil.

Mala cosa es deixarse portar per las primeres impresions, pero pitjor es desanimarse á las primeres de cambi. No preteném desd' aquí romper llansas en favor del Doctor Robert ni de ningú, per arcalde y per doctor que siga. Pero sí qu' enteném que no hi ha motiu encara per desanimarse.

Varem pendre acta de 'ls projectes del Sr. Robert en son discurs de possessió de la vara y, per ara, no havém vist que 's contradigués en sos actes.

En política, no 's pot matar tot lo qu' es gras ó en altres termes, governar es transigir accidentalment. Si 'l doctor Robert transigeix en alguna cosa y no porta sos projectes á la punta de la espasa, hi ha que tenir en compte també, que no té regidors adictes, sino molt al contrari. Extremar las cosas ab l' ajuntament actual sería exposarse á un ridícul, á un fracás y qui sab si á una alteració del ordre públich.

Aixó sería altament impolitich y fins imperdonab'e en un home de las dots del nou arcalde. En cambi dintre de poch mesos, deu renovarse l' ajuntament y allavors ab una majoría adicta que 'l secundí, ab un corteig de regidors ahont no hi figurin los Samaranchs, Gallaris y La Llaves, es quan lo Doctor Robert podrá treure sas iniciativas. Si actualment transigeix y no estira la corda, será porque creu necessari un compás d' espera y per la nostra part creyém que 'l poble barceloni penetrantse de lo que hi ha en lo fons del assumpto, te 'l deber d' esperar també.

De totas maneres podém estar convensuts de que ab lo Sr. Robert al frente del municipi, no passarán negocis com lo del aygua del Garraf y aixó, de moment, ja es algo...

*
**

La nota de sensació de la setmana ha vingut de Madrid, ab las declaracions del capitá *Verdades* ó siga Don Joan Urquía, obscur oficial de movilitats en la campanya de Filipinas y avuy un de 'ls noms mes populars y admirats d' Espanya. Aquest oficial ab un valor civich de primera forsa y una energla admirable, está descubrint el vel que amagava un sens fi de misteris á quin mes vergonyós y está descarnant á cops de ploma la gangrena qu' ha invadit part de l' exercit espanyol. Alló de Filipinas, com lo de Cuba y com lo de totas parts, es un bassal de l'ot ab los *sapos y culebras* corresponents.

Com á resultat práctic, la campanya del capitá *Vritats* no crech que 'n produheixi cap de moment, y en cambi es molt probable que com á tots los redempiors, li produheixi serios disgustos á son atrevit autor.

Pero en cambi, si lo poble espanyol fos un poble agra hit y mes qu' agra hit, si guardés l' instint de conservació tindria ab lo de don Joan Urquía, un' altre nóm per afegir á la llista de 'ls verdaders *regeneradors*. ¡Lo marqués de Cabriñana, en Sol y Ortega, lo Comte de las Almenas... don Joan Urquía!... ¡Y despres encara diuhen que faltan homes?... ¡Una posta á que cap d' ells surt diputat en las eleccions próximas... ¡Aquí del poble espanyol!

*
**

A propòsit d' eleccions; ja van per eixos mons de Deu un remat de candidats endoyna. A Barcelona, la lluyta electoral desperta poquisim interés á causa de las desdixadas llistas electorals qu' han de servir de base per la lluyta. Lo cens barceloni, es un infame teixit de mentidas y calumnias, imposible d' esser prés en serio com á base d' unas eleccions veritat. S' ha dit si en nostra capítal, las eleccions s' aplassarían fins á formar un cens electoral veritable, mes fins ara sembla qu' aixó ha quedat en projecte y sent aixís ja sabém d' antemà qu' han de surtir elegits, aquells que disposin los que remenan las cireras.

En los pobles de fora, la lluyta presenta major interés y 'ls candidats ja es'àn treballant sos respectius districtes y posant en joch totas las bonas y malas arts per surtir victoriosos en lo *record* de l' acta. En la majoría de las localitats s' efectuará la comedia de sempre y 's calsarà la diputació aquell que s' hi gasti mes mils duros.

A pesar de 'ls *pujos* de moralitat del *florenti* y del *general cristiá* es de creurer que las *tupinadas*, coaccions actas en blanch, urnas trencadas, rodas d' electors y al tres *manganillas* propias de tan solemnes diadas, no faltaran en las eleccions vinentas.

La verdadera opinió s' estará tancada á caseta esperant que li donguin lo *pasteI* fet.

Recordo haver llegit, no se si referintse á Grecia ó á Roma, que 'ls ciutadans que no s' interessavan en la cosa pública, aixó es, los que no perteneixían á cap partit, sufrían la pena de desterro,

¿No podría aplicarse aquesta lley á la present societat espanyola?...

¿No podrián esser declarats enemichs de la patria, aquells que no van á votar en dia d' eleccions?

L' ausencia del poble en las urnas, es lo pitjor de 'ls mals que sofreix aquesta nació. Per aquí ha comensat tot l' enfilall de las nostras desgracias.

BERTRÁN DE L' OS.

ARÀBIGAS

IGUAL al pobre que al rich
la dissort 's mostra cruel;
que las moscas igual xupan
'ls escrementos, que la mel.

* *

Lo plaher mes dolçissim, com mes llarch...
resulta sempre, sempre, mes amarch.

* *

Per mes riquesas que 's tingan,
lo malgastar es dolent;
que fins rocas y montanyas
descalsa ab temps lo torrent.

* *

La verdadera gloria ab ' orgull neci
ajuntada en un ser, se destruheix;
l' orgull la gloria eclipsa,
y la gloria allavors desapareix.

* *

Tota ma vida he vist
que à un ser trist l' aconsola un de mes trist.

* *

Páginas il·lustradas, 'ls paissos,
del llibre del mon son:
per aixó, lo que mes ensenya à viure
y à ser home es viatjar; lo seguir mon.

T. per J. BARBANY

Espigoleig Historich

Un traïdor, havia venut á Xerxes, l' emperador persa, lo secret d' un pas ignorat per ahont podia caure de trascantó ab sos tres cents mil homes, sobre 's quatre mil trescents grechs que defensavan las Termópilas. Los persas avansavan y los grechs ja 's veyan perduts. Llavors 'ls capdills 's reuniren.

—Amichs, los diguè Leonidas, l' espartá... Fugiu á tota presa! No malgasteu aquí la vostra vida, que ocasions tindreu de ferla pagar mes cara... En quan á nosaltres los trescents d' Esparta, no podém deixar sino ab la vida aquet paratje. Havém rebut ordre de defensarlo y 'l defensarém fins á morir. No creyém inútil nostre sacrifici. Ab ell se redressará l' esprit dels grechs y ensenyant de pas als enemichs quina mena de poble es lo que volen dominar, los glassarém de espant.

Y Leonidas ab trescents homes resistí alguns dias la empenta de trescents mil contraris y sa mort fou profitosa puig encoratjà als grechs, acobardint als persas.

Pensaments de 'n Selgas

Molts cops dins d' una tassa de café s' hi ofega la reputació d' un home; y ab lo fum d' un cigarro se entela la honra d' una dona.

La llum inventada pe 'ls homes val més que la llum creada per Déu; porque cents raig de sol no costan rés, y una capsas de mistos val cinch céntims.

Si 'ls plets de las nacions no s' escribissin ab la sang dels pobles, la Historia sería un llibre que faria riure.

Vert, Vermell y Negro

TRES colors ne treu la mora
que creix en punxosa planta.
nomenada romaguera;
vert quan es tendreta encara,
vermellós quan ja madura
y negre al ser assaonada.

Ygual que tú, Carolina;
en la teva jovenalla
eras un cap vert, y luego,
al ser un poch mes pujada,
fiagías als teus galans,
tímida, ruborisarte,
exhibintjen lo teu rostre
una rosa á cada galta.

Ara qu' es bastant madura
tens mol' negres las entranyas;
y buscante mes d' un jo'e
ha sufert esgarrinxadas.

EMILI SUNYÉ.

Anécdotas "REALS"

Lo duch d' Osuna, virrey de Nápoli, visitant una galera farcida de presidaris, aquets váren esposarli la injusticia de qu' eran víctimas, ja qu' estavan condemnats siguent ignocents. Solzament un penat restava mut, sens' exposar al virrey ni una queixa. Extranyantli 'l silenci d' aquell infelís y sa tranquil·litat d' esperit, li preguntá 'l motiu de trobarse allí.

— Senyor, responguè 'l criminal, estich aquí en just castich á mos delictes.

—Llibertéu desseguida á n' aquet home, diguè 'l duch dirigintse al capitá de la galera: no convé qu' entre tanta gent honrada hi hagi cap criminal que pugua pervertirla.

* *

Cert soberá 's burlava d' un dels seus cortesans que havia desempenyat varias embaixadas. Sa figura rara y lletja li vá fer dir rihent que s' assemblava á un ase.

—Jo no sè, rey y senyor, si faig cara de burro: lo que puch dir es que he tingut l' honor de ser lo representant de vostra Magestat en moltes ocasions.

LA TOMASA
ALELUYA

Espatèch de petardós, massetas, paellas y tapadoras, anunciaren la gloriosa resurrecció.

Un de la Reparadora, 's barallava ab una Cafetera fent ganyotas com un boig.

Y una familia molt catòlica representava l'aleluya ab lo recargolat aparato que requereix tant interesant argument.

LA MENDIGITAT

—¡Una gracia de caritat per l' amor de Deu!
—¡Tu ets pobre!
—¡De solemnitat!
—Donchs, jo també, y com tu m' hi vestit de senyor, per' que 'ls dependents d' en Vilaseca no 'm molestin.

—Ara que estava tan bien, tan guapo y tan descansado, la orden de agafà á los pobres la guitarra mé ha chafado.

—Per acabar la mendicitat, lo millor es donar deu mil duros á cada pobre. Si volen probarho, estém disposats á admetrels...

Cada cosa á son temps...

(Monólech d' un marit vell)

Lo que á mi 'm passa es terriblement horrorós! Pero no 'm puch queixar; desitjava ser pare... y ja ho soch. ¡Millor m' hauria sigut morir xafat per un tranvía eléctrich! Desde que la dona es á plassa, que ja fa tres horas (¡xarrayra!) aquesta criatura no para de plorar, y 'l metje de sota ja ha picat trescentas vegadas volguent imposar silenci, qu' es lo que mes me crema. Si ell tè malalts, jo tinch coloms ¡doscents parells! Avants no 'ls hi posat bessas y 'ls hi arreglat los abeuradors, y 'ls covadors, y... ¡Vamos, que tothom en té de feyna en aquet mon, y qui no 'n té, 'l gat pentina! ¡Calla marrá! ¡Quina criatura mes reveca! ¡Lo mateix génit que la sogra, qu' al infern siga, que per esbravarse m' esgarrapava! ¡No es bort qui als seus se sembla! Brrrrr... ¡quina fredor! ¡Ja ha plogut! ¡Gangas de ser pare! Quan ella arribi (¡xarrayra!) hauré d' estendre aquets pantalons á la galeria... ¡Calla, ninus, bufò, rateta, rey de casa!... ¡Aixís te reventessis!— Ja torna á picar lo metje. Jo també pico de peus, de rabia. ¡Impertinent doctor! ¡Vaig á donarli una llissoneta! Ascolti; fassi 'l favor de treure 'l nas á la finestra, si es servit. ¡Ajaja! Miri, ja estich tip y cuyt dels seus repicaments, que son capassos de ensorrar lo sostre. ¿Diu que aquesta criatura es insoportable? Contin'ho á mi, que desde las dotze de la nit la passejo per la sala... ¿Que 's queixará á l' amo de la casa? ¿Si? Donchs ja veurá: puji aquí dalt y encarreguis de la criatura; jo baixaré á fer la visita als seus malalts... ¡Que jo no 'n sabria! Fugi, home, al cap de vuyt dias, ja 'n mataria tants com vosté... ¡Vostè es l' estrataril... ¡Poca-solta! ¡Arri allá, matasanos, butxí de la humanitat!— ¡Calla, noy; calla nooy; calla. nooooooy! Per menos de deu céntims lo tiraría pe 'l balcó. ¡Deu meu, vint anys feya que us demanava un successor; per fi vau ascoltar la meva veu y vau enviarme aixó! Diheume per quina agencia us ho puch retornar, perque aquest género no es de recibo. Jo us demanava una criatura y vau enviarme un sach de gemechs. Ja podía pensarmho que seria de la pell de Barrabás, havent donat tres trimestres tan redolents á la Manela. ¡Pobretal Va consumir nou garrafas d' aygua-naf ¡Sort que 'l fabricant es amich meu, y 'm va fer rebaixa! ¡Sembla qu' ha callat! Mes aviat ho hagués dit; ja hi torna. ¡Y per obtenir semblant regalo vam posarnos en mans de totas las celebritats mélicas y anarem á Nuria á ficar lo cap dintre l' olla! Pero; es clar; nos aburriam tant tots dos sols. Mentres va durar la lluna de mel, ab franquesa, passarem ratos deliciosos, pero, luego, l' un devant de l' altre, agotat ja 'l repertori de paraulas dolsas, semblavam un parell de

mussols y aquesta casa un cementiri ¡Allavors va ser quan pensarem, si tinguessim un xicot, encare que fos una *venta-fochs*, potser no 'ns faria tant fástich lo matrimoni ¡Y desseguida vinga pregar á tots los Sants de la Cort celestial que 'ns enviessin un angelet que 'ns tregués d' aquella horrorosa monotomia de menjar, dormir y roncar, cada dia, sense variació notable. En prechs vam passarnos vint anys, subjectantnos á diferents régiments de alimentació que 'ns digueren eran los apropiats pera realisar los nostres desitjos. Jo, durant tres mesos no vaig menjar altra cosa que xufas y cacauhets, perque un xuflero va dirme qu' era bõ pe 'l meu objecte, y si 'm descuydo d' un empaig m' en vaig al altre barri. La senyora, ara fa cinch anys, per consell d' una hortolana, desde 'l Dimecres de Cendra á Pasqua florida, no va menjar res mes qu' ensiam bullit, y... lo mateix que jo, per poch hi deixa 'ls ossos. Com devían riure lo xuflero y la hortolana! Al xuflero vaig pagarli trenta duros per xufas y cacauhets, y altre tant per ensiams, á l' hortolana! ¡Tot va ser inútil hasta que va arribar l' hora, quan jo j' havia passat tres quintas y la Manela tenia prop de mitj sigle! ¿Com se dirá, va preguntarme la dona? Posemli *Isaac*, que vol dir *alegria*, ja que tu ets casi tan vella com la esposa de Abraham. Y Isaac 's diu, que per mi vol dir tristesa, desesperació y suicidi, perque desde que es nat, estich dejú de riure y á punt de tirarme per la finestra. ¡Cada cosa á son temps, ja ho diu lo ditxo! ¿Vritat que á la meva edat s' está millor á rosari que passejant un criaturot? ¡Y avuy precisament que 'l reuma m' apreta mes que may y no puch donar dos passos sense veure las estrellas! ¡Calla! ¡Aixís t' encanyessis! ¡Y la Manela no vè! Quan agafa las cartás.. ¡Xarrayra!... ¡Calla! Ara que se 'l pá que s' hi dona, no m' en donarian pas entenent de menjar xufas y cacauhets. ¡Titó! ¡Bufó! Se veu que té gana. Li donaré 'l biberón. ¡Torna á picá 'l metje! ¡Qu' ensorri 'l sostre y que s' enfonzi la casa! Te, maco, tè... Hí arrufa 'l nas; ja ho veig: mes que 'l biberón, s' estimaria una bona dida. Pero ni buscantla ab un tanal com buscava Diógenes un home honrat, n' hi trobat cap de *recibo*. Té, té... No 'l vol... ¿Eh? Sento la clau al pany; gracias á Deu. Arriva la Manela.. ¡ja era hora! ¡Manela! ¡Manela! ¡Apa, brillo! ¡Vinam á agafar lo noy! ¡Cuyta! ¡Que dius que vas á tirarte sobre 'l llit? ¿Y aixó? ¡Ah! ¿Tens migranya, histérich y asma ¡Y jo 'l malehit reuma! ¡Y ara 'm vé la tos! ¡Jem, jem, jem, jeem! ¡Ja estém ben frescos! ¡Jem, jem, jem jeem! Cada cosa á son temps, ja ho diu lo ditxo. ¡¡Jem, jeem, jeem, jeeem!!

A. GUASCH TOMBAS.

CANSO DE CARAMELLAS

Cantada á Madrid ab éxit desastrós la vigilia de Pasqua
d' aquest any per lo CORO DE LA RABIA.

‘Us amants de la gran (!) patria
venim á cantar,
perque à la patria petita
volém reventar.

Som ‘ls garenos
del... «El País»
que fém cantadas
per compromís.

Lo funest Máximo Gomez
mexicà-barcelonès
ens las ha de pagar totas,
pesi á Catalunya en pes.

La unitat de la patria perilla;
lo país está al peu del abim;
al demunt d' un volcà viu Espanya;
lo deber de salvarla tenim.

Lo Separatisme; ‘l monstre
de nostra nació
té son cau á Barcelona...
¡ay, ay, quina pó!

Si ‘l Govern nostre
midas no pren,
la Catalonia
Castella ‘s ven

La Pubilla catalana
com que té la Casa gran,
hostatja al Regionalisme
mes cubà y Katipunán

Barcelona fá dias conspira
dins l' histórich *Salò*, lo *de Cent*;
la ciutat, la dels *comptes*, prepara
una alsada... vull dí, un alsament

Puritans som patrioters
del régim actual;
som *antequerans* acérrims
del... *El Nacional*.

Lo Centralisme
es l' ideal
que guardèm sempre
no prengui mal.

A aqueix poble que somia
independencia á tot drap,
perque jamay pugui anarse ‘n
convè molt posarli un tap.

Es precis tapar bé á Catalunya
fins si ‘s pot autegarla.. ¡ja ho crech!
Mentres que Catalunya respiri,
patirá la Castella d' afech.

Partidaris tots de l'olla
del bell Pressupost,
las nostras miras patrióticas
son al rebost.

Si Catalunya
tira endevant,
la menjadora
va perillant.

Lo ditxós Catalanisme
sempre le ‘ns rosegat l' os,
‘ns fa veure la padrina;
sempre estém ab l' *¡ay!* al cós.

Si á n' els gossos d' alli Barcelona
no ‘ls hi tira Madrid prompte ‘l llàs,
‘ls *madriles* que som *gatas-maulas*
rè ‘n treurém d' arrufarsempre ‘l nàs

Som del coro de la ràbia
que avuy tots venim
á cantar... la *palinodia*
fent la *xim xim*.

Ja no seriam
bons castellans
si no insultessim
als catalans.

Sent Barcelona la reyna
de las ciutats, aixó ray...
no convé que puji á sobre
de Madrid are ni may.

Calumniém tots vilment Catalunya;
á sos fills deixém cegos y muts;
que, d' eixí ‘ls catalans ab la seva,
‘ls *castilas* estém ben perduts.

PEPET DEL CARRIL.

Tenoradas

Un tenor de ral que s' alabava de tenir una veu
que li valia molt, aná á demanar contracta á casa d'
un empresari de teatros.

—Li asseguro que tinch una veu, va dirli, que ‘n
faig lo que vull.

L' empresari mirantse ‘l de cap á peus:

—¿Donchs, perque no se ‘n fá un pantalons.

Diálech en lo *camerino* d' un tenor gran... d' es-
tatura.

—¿Sab que té vosté una veu que no pot ser més
fresca?

—Pregúntiho á la meva dona, que tot l' any l'
encostipa.

BARRA INGLESA

Un inglés explicava tot serio lo fet següent:

L' estiu passat, ‘m trobava á Nápolis ab la meva
esposa. Una tarde, mentres preniam ‘l thé en lo
salonèt del hotel; sobrevingué una tempestat ho-
rrosa. De sobte caygué un llamp allí mateix
‘hont eram y ma pobre dona quedá reduhida á cen-
dra.

—¿Y que vá fer vosté?, li varem dir.

—¿Que volían que fès?, respongué ab molta sang
freda; vareig tocá ‘l timbre y vaig dirli al criat: Noy,
escombra aquesta senyora.

Per fernos passar la rabia
bona Pasqua 'ns ha tocat:
aquesta es la *Mona* sabia
qu' en *Ximvela* 'ns ha portat.

TRATARS

MINI 21

TEATROS

LICEO

Sapigut es que la funció inaugural de temporada en nostre gran teatro, revesteix sempre una gran solemnitat pero pocas vegadas s' havia vist tan brillantment concorregut com ho sigué diumenje passat ab motiu de la apertura pera la temporada de primavera.

Be es vritat que la Empresa per sa part, procurá buscar tots los millors atractius puig posá en escena la ópera de Puccini *La Bohème* que tan extraordinari éxit tingué l' any passat, habent contractat un quarteto que per lo nom artístich que posseheix era indubtable del gran éxit y com si aixó fos poch, confiá la direcció de la ópera al mtre. Mugnone, qual director l' estrená á Italia baix lo veto de son autor, y ademés, confiant ab lo desempenyo del personatje «Rodolfo» al incomparable Bonci que per sa preciosa veu y perfecta escola de cant s' ha fet un nom envejable y es considerat com á digne sucesor dels grans Gayarre y Massini.

Ab tan valiosos elements, natural era que l' éxit coronés á los grans esforços que ha fet lo Sr. Vehils, empresari del teatro.

Debutá ab la dita ópera *La Bohème* ab lo personatje de *Mimi* la Sra. Savelli, dotada de una veu clara y potent y que emet ab molt art, possehint ademés una perfecta intuició artística, per lo que doná tota la intenció deguda al difícil personatje á ella confiat, sentintse sumament aplaudida en los primer y tercer actes, que son los mes notables en que *Mimi* hi pren part.

La *Musette* sigué confiada á la Sra. Martelli y ab dir que borraré per complet lo recort de la artista que la havia precedit, donantli encare mes vida y sobrietat, queda fet lo millor elogi. A ella sens dupte, se deu l' efecte extraordinari que lográ lo segon acte, per lo que obtingué los honors de la repetició lo preciós concertant del mateix.

Del Sr. Bonci poch podem dir que nostres lectors no sapigan; es lo mateix incomparable Rodolfo del any passat lo timbre de sa veu com no 'n recordém d' altra, lo modo facilisim d' emétrer las notas ab la modulació justa y vibrant, lo fan considerar com lo primer tenor que posseheix la escena italiana.

Molt discretés estigueren en sos personatjes los Srs. Sotolana, Cromberg, Viale y Caracciolo per lo que arrodoniren lo incomparable conjunt que alcansá.

¿Y del mtre. Mugnone que podem dir? Donchs ab dir que la ópera 'ns sigué desconeguda y que ab sa portentosa batuta feu que la orquesta sols ab un ensaig de conjunt logrés prodigiosos miracles.

Portá lo dit mtre. Mugnone, tota la ópera ab una precisió y brillantés may vistas y continuament se sentia interromput per los bravos y aplausos delirants dels espectadors.

A ell, en gran part se deu l' incomparable éxit que tingué lo segon acte que casi per complet s' hagué de repetir, logrant també igual distinció lo *duo* del primer acte y 'l *cuarteto* del tercer.

La direcció escénica no descuidant lo mes petit detall, per lo que se pot dir que habém vist una altra ópera *La Bohème* de la que haviam sentit l' any passat.

Está are en ensaig la ópera de Wagner *La Valkyria* que no dúptém sentirhi innovacions estant confiada la direcció al incomparable Mugnone.

Per are lo Sr. Vehils, se porta com un brau, y son pas per la Empresa y Direcció del teatro, deixará grans ensenyansas.

NOVETATS

Pera dissapte próxim está anunciat lo debut de la companyia de opereta francesa que tan per lo nutrit personal de que consta com per lo variat y nou repertori que anuncia, no dúptém que farà una profitosa campanya.

La obra de inauguració será *La Cigale et la Fourmie*, opereta cómica de Chivot y Duru ab música del mtre. Audrán celebrat autor de *La mascota* y *Miss Helyett*.

La protagonista de dita obra va á càrrech de Mlle. Lambrecht, que per la premsa parissien, sabém ne fa una verdadera creació.

CATALUNYA

Los autors madrilenys quan veuen qu' una obra té exit ja siga per la presentació de nous tipos, ja per son argument, s' hi encarinyan y durant bastant temps veyém lo

mateix assumpto tractat per diferents mestres en literatura.

Aixó ha passat ab l' últim saynete de Ricardo de la Vega titulat *El guapo y el feo* etc., etc. puig que sens dupte havent vist l' éxit de *Gigantes y cabezudos* pensá entre si are están de alta las escenas de marmanyeras, pues all van marmanyeras y com ja diu lo ditxo *que nunca segundas partes fueron buenas*, lo mateix li ha passat á en Ricardo de la Vega puig son saynete se ressent de falta d' originalitat y ademés de oportunitat, puig per arribar á las escenas del quadro tercer deixan las anteriors sense la unitat que 'ns demostrá possehir en sa *Verbena, de la Paloma* y sa *Pepa la frescachona*.

Lo mtre. Gimenez, no ha contribuít gayre á aliviar la fluixetat del llibre, per lo que *Las verduleras honradas, el guapo y feo y amor engendra desdichas* (que tot plegat es una sola obra), han tingut un exit fluixet.

En la execusio sols s' hi lluhi lo Sr. Leon.

GRAN-VIA

Continua representantse ab 'o mateix éxit dels primers dias de son estreno la sarsuela *Gigantes y cabezudos* ab tot y haversen donat ja unas 70 presentacions, haventse enarregat del personatje Pilar, la coneguda tip'e Sra. Cubas, que si be, en honor á la vritat, no está á la altura de la Sra. Lázaro,—artista que la estrená entre nosaltres—no dúptém que quan tindrà la partitura ben estudiada hi recullirá abundants aplausos.

La Empresa d' aquet teatro agrahtint lo favor del públich, no perdona medi ni sacrifici per complaurel, ja que un estreno se toca ab altre, per lo que está en preparació la obra *Los borrachos*, sarsuela dels jermans Quintero que actua'ment es la de cartell del Teatro de la Sarsuela de la Cort y á la que augurém un éxit per las bonas noticias que 'n tenim.

TIVOLI

Bona pensada sigué la de ressucitar l' espectacle *De la terra al sol* encarregant á la companyia infantil del Sr. Bosch de son comés, ja que 'n sorti airosament, rebent sos aixerits intérpretes calurosos aplausos en distints passatjes.

Sigué presentada ab l' aparato de la casa y vestida *ad hoc*.

Pera dissapte próxim dia 8, s' anuncia la inauguració de la temporada de primavera per una notable companyia de sarsuela de la que 'n forman part las tiples jermanas Gorgé, lo tenor Figuerola, baritono Delgado y tenor cómic Huerva.

Respecte á la tiple Gorgé y tenor Figuerola, ne tenim inmillorables noticias.

Sembla que lo proposit de la nova Empresa, es donar á coneixer algunas obras d' espectacle entre ellas *Cuento de Hadas* (reformada) per lo que en los talleres de pintura dels Srs. Moragas y Alarma, s' está treballant en lo decorat, y confeccionantse un luxós vestuari baix figurins del celebrat artista Sr. Labarta.

NOVETATS

CONCERTS DE EUTERPE.

Ab un p'è verdaderament encoratjador, tingué lloch lo passat dilluns lo primer de 'is concerts matinals de la distingida societat coral *Euterpe*.

Després de la «Invocació á Euterpe» qu' es de rigor en aytal concert, 's cantaren l' himne «salut als cantors» de Thomas, «De bon mati» y «o pom de flors» de Clavé, «Lo Llobregat» de Goula y la cantata «Catalunya» de Martinez Imbert. Com á novetat hi hagué la *reprise* de la «Cansó del batre» de Sadurní, pezza no cantada desde feya molts anys y que 'l públich aplaudi unanimament.

En la part orquestal se desempenyaren la marxa del «Tanhauser» la rapsodia húngara n.º 2 de Listz, y las sinfonias de «Mignon» y «Dinorah» essent interpretadas ab molta conciencia, especialment las tres ultimas.

Tots los números foren mol aplaudits, mereixent los honors de la repetició alguns d' ells y tant lo coro com la orquesta ratllaren á gran altura.

Felicitem á *Euterpe* y li desitjem molta gloria y profit en la present temporada, per lo bé que compleix ab los fins de vulgarisació artística que va trassar 'l gran Clavé.

Lo vineat concert, tindrà lloch lo dilluns de la segona Pasqua.

¡TOROS!

—L' hi juro, senyor Casanyas;
no puch viure sense banyas.

En Corneli Candorós
va als toros ab la *costella*;
s' en hi va satisfeta ella,
pero ell hi va recelós.

—Molts d' ells pe 'l pés dels atrassos
no 's poden may veure grassos,
y ab tot, per una corrida,
molts empenyan desseguida
los llensols y 'ls matalassos.

Senyors; s' ha de confessar que 'ls sants, ab tot lo seu poder, y las personas que frecuentan lo temple de Deu, han estat de mala astruga durant la Setmana Santa.

Lo sacristá de la nostra Catedral, arreglant uns ciris, va tenir la desgracia de rodolar per una escala y 's varompre una cama.

A la professó de Sevilla va calarse foch als vestits de la Verge y la santa imatge va quedar feta carbó, ab assombro dels presents.

Y á Valencia, trobantse vários devots en una iglesia, va passar pe 'l carrer un carro carregat de vigas de ferro y movent tal terratrémol, que 'ls feligresos creyent qu' era arribada l' hora del judici final, 's precipitaren á la porta de l' iglesia, atropellantse de tal modo, que 's comptaren vários ferits.

Es sensible tenirho que dir, pero mentres pugan cremarse las imatjes segradas y en las iglesias se disfruti de tan poca seguritat nos abstindrém de concorre al temple, porque reparém qu' es una vritat com un *idem* aquell ditxo que diu: ¡*Fiate de la Virgen y no corras..!*

Dissapte vinent se celebrarà la sessió inaugural de la Associació democrática catalanista titulada «Catalunya y Avant» á qual acte havém sigut invitats atentament y al que prometém assistirhi, puig tot lo que significa democracia dintre del catalanisme, mereix nostras simpatias.

A Vicenza, (Italia,) s' ha verificat una aposta entre dos distingits pianistas, los senyors Mier y Branzini. Aquest ha tocat lo piano durant cinquanta horas seguidas, venent al seu contrincant Mier, qui sols pogué resistir quaranta nou horas y mitja, per havérseli paralisat los dits.

Aquets dos artistas podrán dir ab rahó, qu' han tocat moltas teclas y que tenen una paciència ilimitada, porque no es poca la que 's necessita pera estarse dos días rrencant armonias del piano.

Pero per pacients, los que presenciaren l' aposta, que foren molts, los quals, que se sápija, no han mort encare d' una indigestió de notas.

Fá poch va causar gran sensació en l' alta societat de Sant Petersburg la noticia d' haver fugit la comtesa de Wasileff, ab un dels seus criats.

Sent encare fresca la noticia, la comtesa Wyanoff, viuda jove perteneixent á una de las familias mes nobles del imperi, s' ha casat ab lo seu lacayo.

Lo matrimoni s' ha celebrat á Berna y la comtesa ha comprat un castell á Bulgaria y gestiona que 's concedeixi un títol al seu marit.

¿Un títol á un lacayo qu' ha pujat de categoria?
Que 'l nombrin Marqués del Pescante.

Conseqüencia: Los cor no tenen res que veure ab lo clima. En paissos frets y hi ha comtesas... que no ho son, com han demostrat las dos russas de referencia.

La Empresa del Teatro Espanyol de Madrid, agrañida á que 'l primer actor D. Joseph Gonzalez ha substituít ab moltacert al Sr. Diaz Mendoza durant la seva enfermetat, en la obra *Cyrano de Bergerac*, li regalará un decorat nou y complert pera l' esmentat drama, á fi de que aquell actor puga representar-lo en tots los teatros d' Espanya, excepció feta dels de Madrid y Barcelona.

Los que sápijan que 'l protagonista del referit drama té un nas de palm, convindrán en que 'l Sr. Gonzalez que durant várias nits ha traginat aquesta trompa, gracias á la esplendidés de la Empresa del Teatro [Espanyol], no ha quedat ab un palm de nas.

En l' enterro efectuat á Granada d' un soldat repatriat ab acompanyament de tots los repatriats residents en aquella ciutat, va cridar l' atenció una corona qu' anava colocada sobre l' ataut y en la que 's llegia: «Un crimen cometido por hombres sin conciencia.»

Sobran los comentaris, porque la corona ja 'l portava prou gros.

En los Estats Units hi ha un mestís anomenat Wiliam King, de cent anys d' edat, que posseheix dos cors, un á la dreta y l' altre á la esquerra, segons s' ha pogut veure per medi dels rayos X.

Y preguntém nosaltres:

¿Radicant las afeccions amorosas en lo cor es culpable, qui tinga dos cors com en Wiliam King, d' estimar dugas donas á l' hora?

Sembla que no, porque mentres lo cor dret se sentis, per exemple, ferit per las morenas, podria l' esquer serho per las rossas ó castanyas.

Bastant apurat se trobaria 'l Tribunal que tingués de fallar en un delict de bigamia comés per qui 's trobés en lo cas de Wiliam King.

A l' home que tinga un cor á la dreta y un altre á la esquerra, li correspon una dona per cada bras, com per cada peu 's porta una sabata.

Lo dissapte passat va debutar en lo teatro Isabel la Católica, de Granada, la companyia Cepillo posant en escena l' aplaudit melodrama *Los dos pilletes*.

Desitjém que tan notable obra siga del agrado dels granadins y que 'l senyor Cepillo puga referse de las importants pérduas sufertas en sa última campanya en lo teatro Novetats d' aquesta capital.

El Español al donar compte de que 'l Govern vol desferse del barcos *Rápido Meteoro* y *Patriota* censura ab duresa la conducta dels que 'ls adquiriren pagant'os á pes d' or, á pesar de sas malas condicions.

Pregunta per' que serveixen los presiris si en ells no 's dona cabuda á gent tan despreocupada.

Té rahó que li sobra.

Segons un metje inglés los cabells rojos son los mes groixuts, sent los mes prims, los cabells rossos.

L' esmentat metje 's funda en que bastan 30,000 cabells rojos pera cubrir totalment un cap, necessitant sen pe 'l mateix objecte 105 de negres ó 160,000 de rossos.

Si no ho volen creure, continlos com ha fet lo doctor inglés.

¡Es cosa senzilla!

Litografia Barcelonesa

S. Ramon, 6
BARCELONA

Al Ferrol al anar a colocarse las palas del hélix del *Cardenal Cisneros*, va notarse qu' havian desaparegut 41 tornillos de gran tamanyo, de bronzo, necessaris pera l' operació. Cada tornillo pesa 19 kilos.

Corrent lladres tan forsuts no m' estranyará que 'l dia menos pensat nos robin la Catedral ab don Manel Girona dintre.

D. Salvador Mir, Director-gerent del Teatro Romea está ja casi restablert de la afecció a la vista qu' ha vingut molestant-lo durant algunas setmanas.

Celebrém la millora.

Dimars al demati fou conduhit al jutjat un subjecte que desde l' interior d' un portal del Carrer dels Cegos de la Boqueria s' entretenia en dirigir desvergonyiments a las noyas que passavan per dit punt.

¿Un sátiro y en lo carrer dels Cegos?
¡No hi ha dupte; era don Marcelo!

LO SOL Y LA POLS

Fauleta del estranger
feta per Anton Ferrer (1)

Quan bufa fort 'l vent
tspo ta llum brillant:
(un munt de negra pols
al Sol li vá cridar).
—Cert es (respongué 'l Sol)
que tas á mon brill mal;
mes quan lo vent no bufa,
jo brillo com avants;
mentres tu, tart ó d' hora,
de nou te tornas fang.

(1) sense Codina.

Los repatriats que 's troban a Madrit se lamentan no sols de que no 'ls siga abonat lo que acreditan, sino també de que no se 'ls dongui treball, contentantse com se contarian ab una p'assa en las brigadas municipals, encare que sols se 'ls retribuís ab sis rals diaris.

Aquets pobres minyons fan venir ganas de renegar de la patria.

Pera mitjos del present mes s' anuncia en lo teatro Romea, l' estreno de la llegenda dramática que deixá inédita lo malograt Soler (Pitarra) titulada *El comte l' Arnau*.

Sabém que la Empresa está fen gastos de consideració pera presentar la obra ab la deguda propietat havent encarregat decorat exprés y demés artefactes escénichs.

Nostra enhorabona al gerent de la empresa Sr. Mir, puig estém sumament convensuts de que a no ser per la seva activitat, no hauriam pogut saborejá cap obra póstuma del malograt fundador del teatro catalá.

SECCIÓ DE TELEGRAMAS

Del nostre servey... obligatori

BILBAO, 4.—M' hi enterat de que 'l ministre de la guerra 's mostra contrari a l' antigüetat absoluta pera l' ascens. ¡Que 'm perdoni, don Camilo, pero aixó es trepitjar los nostres drets.—Un capitá antich.

CADIZ, 4.—Crech que 'l ministre de la Guerra, mostrant-se contrari a l' antigüetat absoluta, ha probat que té molt pèsquis.—Un tinent novell.

MADRID, 4.—Un germá d' en Tejeiro m' ha demanat una reparació en lo terreno de las armas. Dihent las vritats se perden las amistats.—Capitán Verdades.

CANGUELO, 4.—Hi enviat a doña Elvira a Roma a fi de que recullís los papers que necessita pera reclamar la herencia de sa mare, que son pare vol enredarnos. Com que la dona viu a Roma, no hi acompanyat a la Elvira, per por de rebre alguna esgarrapada.—Folchi, gendre postís de Carlos Chapa.

CEMENTIRI DEL E., 4.—Per encárrech dels meus companys estich organisant un dinar *fúnebre* pera obsequiar a l' arcalde. Lo volém prop de las tombas per' enterrarlo aixi que 's descuydi.—Sam-Arranch.

CASA GRAN, 4.—Hi sentit dir, que per realisar economias s' augmentará 'l sou de's peixos grossos y 's rebaixará 'l dels petits. Ja se sab que sempre s' ofega el último mono.—Un escribent temporer.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre..	1'50 pesseta s
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
número corrent.	0'10 »

Tota reclamació podrá dirigirse a l' Adm nistració y Redacció

6. SANT RAMON, 6.—BARCELONA

LITOGRAFIA BARCELONESA

de Ramón Estany
6, Sant Ramon, 6. — BARCELONA

PROPOSIGIONS

—Mira, noya, estarás bé:
Bona guisofia, bon llit,
y si ets poruga, á la nit
jo companyia 't faré.

D' una fonda ab reservats
es garçon en Joan Batista,
y veyentho prou clar tot
molts cops sembla curt de vista.